



T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 276
Tarih: 02.07.08

10/238

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

12 Eylül 1980 tarihinde yapılan askeri darbesiyle ülke yönetimine el koyan Milli Güvenlik Konseyi'nin yönetiminde kaldıkları süre zarfında yaşanan olayların açığa çıkartılması ve bu darbenin toplumsal ve siyasal hayatı nasıl etkilediği hususunda araştırma yapmak üzere Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

1. Fatma KURTULAN-Van
2. Ahmet TÜRİK - Mardin
3. Selahattin DEMİRTAŞ - Diyarbakır
4. Emine AYNA -Mardin
5. Ayla AKAT ATA - Batman
6. Sebahat TUNCEL - İstanbul
7. M.Nezir KARABAŞ-Bitlis
8. Bengi YILDIZ - Batman
9. Sırrı SAKIK - Muş
10. M. Nuri YAMAN - Muş
11. Özdal ÜÇER - Van
12. Aysel TUĞLUK - Diyarbakır
13. Pervin BULDAN - Iğdır
14. Gültan KIŞANAK - Diyarbakır
15. Akın BİRDAL - Diyarbakır
16. İbrahim BİNİCİ - Şanlıurfa
17. Hasip KAPLAN - Şırnak
18. Sevahir BAYINDIR - Şırnak
19. Şerafettin HALİS - Tunceli
20. Osman ÖZÇELİK - Siirt

GEREKGE

Bildiğimiz üzere Türk Silahlı Kuvvetleri 12 Eylül 1980 tarihinde ihtilal yaparak ülke yönetimine el koymuş ve dönemin Başbakanı Süleyman Demirel görevden alınarak Türkiye Büyük Millet Meclisi lağvedilmişti. Darbe sonrası 5 generalden oluşan Milli Güvenlik Konseyi (MGK), Kenan Evren'in devlet başkanlığı altında tüm yasama ve yürütme yetkisini elinde toplamış ve cunta yönetimi, Anayasaya ekledikleri geçici bir maddeyle kendilerini Anayasal güvence altına alarak, darbe uygulamasını yargı kapsamı dışında tutmuşlardı.

Bu askeri darbe, ülke tarihimizde onarılması güç yaralar açmıştır. Her şeyden önce oluşturulan darbe Anayasasıyla getirilen yasakçı zihniyet yurttaşlarımızın büyük bedeller ödemesine sebep olmuştur.

Bu dönemde yüz binlerce yurttaşımız ağır işkencelerden geçirilmiş, binlercesi sakat bırakılmış, yüzlercesi öldürülmüş, yüz binlerce kişi cezaevlerine atılmış, binlercesi ülke dışına iltica etmek zorunda kalmış, siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleri kapatılmış, siyaset yasağı getirilmiş, basına sansür uygulanmış, gazeteler kapatılmış, gazeteciler saldırıya uğramış, binlerce kişinin yurtdışına çıkması yasaklanmıştır.

Darbenin toplumda yarattığı tahribatlar hala devam ediyorken her nedense hiçbir siyasi iktidar bu konuda hassasiyet göstermemektedir. Türkiye'nin yakın döneminin en acı olaylarının saklı olduğu bu dönemi açığa çıkarmak ve bu dönemle yüzleşme cesaretini gösteremeyen hükümetler, bu karanlık dönemi birbirine devretmekten başka bir varlık gösterememişlerdir. Ülkede yargı başta olmak üzere bir çok kurumun güvenilirliğini kaybetmesine neden olan bu dönemle insani olarak yüzleşmenin zorunluluğu kabul edilmelidir.

Türkiye'de yaşayan insanlar olarak siyasal, hukuksal, ekonomik, sosyal ve psikolojik hayatımızın 12 Eylül darbe kültürü ile şekillendiğini söylemek yerinde bir tespit olacaktır. Bir ülkenin ana kanunu olarak nitelendirilen ve çıkarılacak kanun ve yasaların buna uygun olması şart koşulan Anayasa'nın, darbeci anlayışıyla oluşturulmuş olduğu unutulmamalıdır.

Benzer darbeler süreci geçiren dünya ülkelerinde, bu süreçlerde yaşanan olayların ve hukuksuzlukların sorumluları bulunup yargı önüne çıkarılmışken, Türkiye'de ise tam tersine korunmakta ve kollanmaktadır. Türkiye'nin son yıllarda yaşadığı gelişmeler de göstermektedir ki; darbe zihniyeti günümüzde de halen varlığını sürdürmektedir. Bütün bunlarla mücadele etmek için hukuk devleti olmanın yüklediği misyon gereğince ciddi, tutarlı

bir soruşturma/kovuşturma süreci zaman kaybedilmeden başlatılmalıdır. 12 Eylül süreci sorgulanıp darbeciler yargı önüne çıkarılmadığı sürece, Susurluk, Şemdinli, Ergenekon gibi çeteleşmeler yaşanmaya devam edecektir.

1999 yılında, ülkemizin AB'ye aday adayı olmasıyla başlayan ve 2005 yılı itibariyle adaylık müzakerelerine doğrudan alınmasıyla devam eden siyasal-toplumsal yapımız, 1982 Anayasası'nı kabul etmemektedir.

Türkiye'nin 84 yıllık demokratikleşme serüveninin, hak ettiği çağdaş uygarlık değerleriyle buluşması ve "muasır medeniyetler seviyesine çıkılması" sözü doğrultusunda gelinecek aşamada, cuntacı ve otoriter zihniyetle hesaplaşma kaçınılmaz hale gelmiştir. Bunun da birincil yolu, 12 Eylül Askeri Darbesi faillerinin yargı önüne çıkarılması ile olacaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'nin geçmişiyle yüzleşebilmesi için 12 Eylül Askeri Darbesinin neden ve sonuçlarının yanı sıra iç ve dış boyutlarıyla birlikte araştırılıp sorgulanması, darbenin toplumsal ve siyasal yaşamda yarattığı etkileri günümüze kadar devam eden tahribatin açığa çıkartılması, sorumluların yargılanmasının önündeki yasal, Anayasal engellerin tespiti ve dönemin sorumluların açığa çıkartılıp yargılanmasının sağlanması için gerekli araştırmaları yapmak üzere bir Meclis Araştırma Komisyonunun kurulmasını TBMM Başkanlığı'na arz ve teklif ederim.